

Pārskats par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu

Banka:

Pārskata datums:

Kapitāla pietiekamības novērtējuma datums:

Kopsavilkums

Šis sadaļas mērķis ir sniegt kopsavilkumu par bankas darbībai piemītošajiem riskiem un svarīgākajiem kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātiem un secinājumiem.

Kopsavilkumā var iekļaut šādu informāciju:

1. Pārskata mērķis.
2. Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemītošo būtisko risku apraksts (riskā profils).
3. Kopsavilkums par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa skaitliskajiem rezultātiem un svarīgākie kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātā izdarītie secinājumi:
 - 3.1. bankas rīcībā esošā kapitāla apmērs;
 - 3.2. riski, kuriem banka uztur papildu kapitālu, un to segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs saskaņā ar bankas vērtējumu;
 - 3.3. kapitāla rezerves apmērs nelabvēlīgiem notikumiem un ekonomikas cikliskumam;
 - 3.4. vēlamais kapitāla līmenis (kapitāla pietiekamības mērķi);
 - 3.5. svarīgākie kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātā izdarītie secinājumi;
 - 3.6. kopsavilkums par kapitāla plānošanu, t.sk. veicamo pasākumu programmas kapitāla pietiekamības nodrošināšanai apraksts.
4. Informācija par struktūrvienībām, kas veikušas kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu un kas apstiprinājušas kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātus.

Bankas vispārējs raksturojums

Šis sadaļas mērķis ir sniegt bankas vispārēju raksturojumu, kopsavilkumu par bankas būtiskajiem darbības veidiem un pašreizējo finansiālo stāvokli.

Šajā sadaļā var iekļaut šādu informāciju:

1. Grupas struktūra (juridiskā un operacionālā), ja kapitāla pietiekamības novērtēšanas process veikts par konsolidācijas grupu vai konsolidācijas apakšgrupu.
2. Būtiskie darbības veidi.
3. Kopsavilkums par bankas finanšu stāvokli – svarīgākie bilances rādītāji un peļņas vai zaudējumu aprēķina rādītāji, bankas finanšu rādītāju un to tendenču analīze.

Stratēģiskā plānošana

Šis sadaļas mērķis ir sniegt informāciju par bankas stratēģisko plānošanu, t.sk. bankas attīstības stratēģiju un plānotajiem darbības un finanšu rādītājiem, darbības mērķiem, kapitāla

pietiekamības uzturēšanas stratēģiju, kapitāla plānošanu, t.sk. plānotajiem kapitāla pietiekamības rādītājiem, kapitāla palielināšanas apmēru un avotiem un bankas risku stratēģiju.

Šajā sadaļā var iekļaut šādu informāciju:

1. Laika periods, kādam bankas attīstības stratēģija izstrādāta.
2. Attīstības stratēģijas apraksts.
3. Bankas ilgtermiņa darbības mērķi – plānotais finansiālais stāvoklis, darbības veidi, mērķa tirgi, mērķa klienti.
4. Plānotās būtiskās pārmaiņas bankas finansiālajā stāvoklī, darbības veidos, darbības tirgos, mērķa klientos.
5. Risku stratēģijas apraksts – riski, kurus banka vēlas uzņemt, pieļaujamais risku līmenis, rīcība pieļaujamā risku līmeņa nodrošināšanai.
6. Kapitāla pietiekamības uzturēšanas stratēģijas apraksts, t.sk.:
 - 6.1. ar bankas plānoto darbību saistīto risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs;
 - 6.2. vēlamais kapitāla līmenis (kapitāla pietiekamības mērķi) un tā sasniegšanas plāns;
 - 6.3. kapitāla palielināšanas apmērs un avoti, paredzami izdevumi papildu kapitāla piesaistīšanai;
 - 6.4. kapitāla pietiekamību regulējošo prasību ievērošanas nodrošināšanas plāns, informācija par subordinētā kapitāla plānošanu;
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes 28.01.2011. normatīvajiem noteikumiem Nr. 11, kas stājas spēkā 05.02.2011.)
 - 6.5. kapitāla plānošanas ārkārtas situācijām apraksts, t.sk. veicamās darbības, lai nodrošinātu regulējošo minimālo kapitāla prasību ievērošanu ārkārtas gadījumos.
7. Bankas veiktās īstermiņa darbības plānošanas apraksts.
8. Bankas stratēģiju raksturojošie skaitliskie rādītāji vismaz turpmākajiem trijiem gadiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes 28.01.2011. normatīvajiem noteikumiem Nr. 11, kas stājas spēkā 05.02.2011.)

Darbības risku raksturojums un risku pārvaldīšanas sistēmas apraksts

Šīs sadaļas mērķis ir sniegt informāciju par bankas darbībai piemītošajiem riskiem un kopsavilkumu par risku pārvaldīšanas sistēmu bankā, t.sk. risku pārvaldīšanā izmantotajām metodēm, bankas vērtējumu par risku pārvaldīšanas sistēmas kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Šajā sadaļā var iekļaut šādu informāciju:

1. Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemītošo būtisko risku apraksts (riskā profils).
2. Bankas lietotās risku definīcijas.
3. Būtisko risku identificēšanas kārtība, t.sk. kvantitatīvie un kvalitatīvie kritēriji, kuri tiek izmantoti būtisko risku identificēšanai.
4. Par katru no bankas darbībai piemītošajiem būtiskajiem riskiem:
 - 4.1. riska pārvaldīšanas sistēmas apraksts;
 - 4.2. bankas noteikto pieļaujamo riska līmeņu apraksts;
 - 4.3. riska mērīšanā (vai novērtēšanā) izmantotās metodes;
 - 4.4. riska pārvaldīšanā veiktās stresa testēšanas apraksts, t.sk. stresa testēšanā izmantotie scenāriji un pieņēmumi, stresa testēšanas rezultātā izdarītie secinājumi un pieņemtie lēmumi;
 - 4.5. bankas lietoto riska mazināšanas metožu apraksts;
 - 4.6. riska pārvaldīšanas politikas un procedūru ievērošanas kontrole;
 - 4.7. pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījums riska pārvaldīšanā, lēmumu pieņemšanas kārtība;

4.8. pārskatu sniegšanas un informācijas apmaiņas kārtība.

5. Bankas vērtējums par risku pārvaldīšanas sistēmas kvalitāti, t.sk. par to, vai un kādās jomās nepieciešami uzlabojumi, bankas plānotie pasākumi, lai šos uzlabojumus ieviestu.

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa apraksts

Šīs sadaļas mērķis ir sniegt informāciju par bankas pieeju kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesam, aprakstīt kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izmantoto metodoloģiju un kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa organizāciju bankā.

Šajā sadaļā var iekļaut šādu informāciju:

1. Bankas pieeja kapitāla pietiekamības novērtējuma veikšanai.
2. Bankas lietotā kapitāla definīcija.
3. Risku, kuriem banka kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā aprēķina to segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, uzskaitījums un metožu, ko banka izmanto, lai noteiktu katra riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, apraksts, t.sk.:
 - 3.1. riskiem, kuriem noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības (kredītriskam, operacionālajam riskam un tirgus riskiem):
 - 3.1.1. vai banka izmanto tās pašas pieejas, ko tā izmanto regulējošo minimālo kapitāla prasību aprēķina nolūkiem, vai tā izmanto bankas izstrādātos iekšējos modeļus vai metodes;
 - 3.1.2. ja banka izmanto tās pašas pieejas, ko tā izmanto regulējošo minimālo kapitāla prasību aprēķina nolūkiem, banka apraksta, kādus faktorus tā izvērtējusi, lai novērtētu, vai regulējošo minimālo kapitāla prasību ievērošana nodrošina, ka bankas kapitāls ir pietiekams visu ar šiem riskiem saistīto iespējamo zaudējumu segšanai;
 - 3.1.3. ja banka izmanto bankas izstrādātos iekšējos modeļus vai metodes (t.sk., ja tā veikusi izmaiņas regulējošo minimālo kapitāla prasību aprēķina nolūkiem lietotajā metodoloģijā), banka sniedz izmantotās metodoloģijas vispārēju aprakstu (t.sk. lietoto pieņēmumu, parametru un elementu aprakstu) un apraksta izmantoto modeļu vai metožu pamatojumu;
 - 3.2. metodoloģijas, ko banka izmanto, lai noteiktu risku, kuriem nav noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības, segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, apraksts, t.sk. par katru risku, kuram banka aprēķina tā segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru:
 - 3.2.1. kādu metodi banka izmanto riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra aprēķināšanai – vienkāršoto metodi, kas aprakstīta šo noteikumu 41., 47.–49., 52. un 63. punktā, vai bankas izstrādāto iekšējo modeli vai metodi;
 - 3.2.2. ja banka izmanto bankas izstrādāto iekšējo modeli vai metodi, banka sniedz izmantotās metodoloģijas vispārēju aprakstu (t.sk. lietoto pieņēmumu, parametru un elementu aprakstu) un apraksta izmantoto modeļu vai metožu pamatojumu.
4. Risku, kuriem banka kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā neaprēķina to segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, bet izmanto citas risku pārvaldīšanas un mazināšanas metodes, uzskaitījums.
5. Stresa testēšanas, kas tiek veikta, lai noteiktu kapitāla rezerves apmēru, metodoloģijas apraksts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes 28.01.2011. normatīvajiem noteikumiem Nr. 11, kas stājas spēkā 05.02.2011.)
6. Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopošanā izmantotās pieejas apraksts. Ja banka izmanto bankas izstrādāto iekšējo modeli vai metodi kopējā nepieciešamā kapitāla noteikšanai un atzīst diversifikācijas efektus, banka sniedz izmantotās metodoloģijas vispārēju aprakstu (t.sk. par to, kādu pieeju banka izmanto, un galveno parametru un pieņēmumu aprakstu) un apraksta izmantotās pieejas pamatojumu.

7. Pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījuma kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa veikšanā apraksts.
8. Pārskatu sniegšanas un informācijas apmaiņas kārtības kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā apraksts.
9. Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa regularitāte.
10. Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātu apstiprināšana un lēmumu pieņemšanas kārtība.

Kopsavilkums par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātiem

Šīs sadaļas mērķis ir sniegt informāciju par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem rezultātiem, t.sk. par bankas novērtējumu par katra riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, kapitāla rezerves apmēru un kopējā nepieciešamā kapitāla apmēru, bankas novērtējumu par tās rīcībā esošā kapitāla apmēru, vēlamo kapitāla līmeni, kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātā izdarītajiem secinājumiem, pieņemtajiem lēmumiem un bankas izstrādāto pasākumu programmu kapitāla pietiekamības nodrošināšanai. Šajā sadaļā iekļauj arī salīdzinājumu starp bankas novērtējumu par kopējo nepieciešamā kapitāla apmēru un regulējošajām minimālajām kapitāla prasībām un sniedz atšķirību izskaidrojumu.

Šajā sadaļā var iekļaut šādu informāciju:

1. Bankas rīcībā esošā kapitāla apmēra aprēķins. Ja banka kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa mērķiem izmanto citu kapitāla definīciju un kapitāla apmēra aprēķināšanas kārtību nekā minimālo kapitāla prasību noteikumos noteiktā pašu kapitāla definīcija un pašu kapitāla apmēra aprēķināšanas kārtība, bankas novērtējuma par tās rīcībā esošā kapitāla apmēru salīdzinājums ar pašu kapitāla apmēru un atšķirību izskaidrojums.
2. Katra riska, kuram banka uztur kapitālu, segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra aprēķins.
3. Kapitāla rezerves nelabvēlīgiem notikumiem un ekonomikas cikliskumam apmēra aprēķins. Bankas veiktās stresa testēšanas apraksts, t.sk. stresa testēšanā analizēto scenāriju un svarīgāko pieņēmumu apraksts, scenāriju izvēles un pieņēmumu pamatojums, kopsavilkums par stresa testēšanas skaitliskajiem rezultātiem, secinājumiem un pieņemtajiem lēmumiem. *(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes 28.01.2011. normatīvajiem noteikumiem Nr. 11, kas stājas spēkā 05.02.2011.)*
4. Kopējā nepieciešamā kapitāla apmēra aprēķins.
5. Ja banka risku, kuriem noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības, segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai izmanto bankas izstrādātos iekšējos modeļus vai metodes (t.sk. modificētas minimālo kapitāla prasību noteikumos atļautās pieejas), bankas novērtējuma par katra riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru salīdzinājums ar regulējošajām minimālajām kapitāla prasībām un atšķirību izskaidrojums.
6. Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātā izdarītie secinājumi un pieņemtie lēmumi, veicamo pasākumu programmas kapitāla pietiekamības nodrošināšanai apraksts.
7. Informācija par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izmantotajiem svarīgākajiem pieņēmumiem un izmantoto pieņēmumu izvēles pamatojums. Kapitāla pietiekamības novērtējumā izmantoto svarīgāko pieņēmumu jutīguma (t.i., ietekmes uz kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātiem) analīzes rezultāti, t.sk. norāde, kuriem pieņēmumiem ir visbūtiskākā ietekme uz kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātiem.
8. Ja banka kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izmanto bankas izstrādātos iekšējos modeļus, tā apraksta arī to, kā tika iegūti modeļos izmantotie parametri, t.sk. laika periods, kas izmantots parametru kalibrēšanā. Ja izmantotie parametri bankas izstrādātajos iekšējos modeļos, ar kuriem tiek noteikts kredītriska, tirgus risku vai operacionālā riska segšanai

nepieciešamā kapitāla apmērs, atšķiras no parametriem, kas tiek izmantoti minimālo regulējošo kapitāla prasību aprēķina nolūkiem, banka apraksta atšķirības un analizē, kā tās ietekmē iegūtos rezultātus.

9. Cita informācija, kas raksturo kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātus.

Kapitāla pietiekamības novērtējuma kvantitatīvo salīdzinājumu (starp minimālajām regulējošajām kapitāla prasībām un bankas novērtējumu saskaņā ar tās izstrādātajām iekšējām metodēm vai modeļiem) banka var apkopot šim pielikumam pievienotajā tabulā.

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa regulāra pārskatīšana un iekšējās pārbaudes

Šīs sadaļas mērķis ir sniegt informāciju par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa pārskatīšanu un iekšējā audita vai ārējo auditoru veiktajām kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa pārbaudēm, t.sk. par to, vai un kādas pārbaudes ir veiktas, kādas tiek plānotas un kādi ir svarīgākie veikto pārbaūžu rezultātā izdarītie secinājumi.

Citi jautājumi

Šīs sadaļas mērķis ir sniegt citu informāciju, kas ir svarīga, lai izprastu bankas stratēģisko plānošanu, risku identificēšanu un pārvaldīšanas sistēmu un kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu.

Pārskata pielikumā iekļauj bankas iekšējo normatīvo dokumentu, kas nosaka stratēģisko plānošanu, būtisko risku identificēšanu, risku pārvaldīšanu, kā arī bankas kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, sarakstu.

Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojumsBanka Datums Vēlamais kapitāla līmenis (kapitāla pietiekamības mērķi) **Risku segšanai nepieciešamais kapitāls**

	Minimālās regulējošās kapitāla prasības	Bankas novērtējums par nepieciešamā kapitāla apmēru
Kredītrisks		
Tirgus riski		
Operacionālais risks		
Procentu likmju risks netirdzniecības portfeli		
Koncentrācijas risks, t.sk.:		
<i>individuālās koncentrācijas risks</i>		
<i>nozaru koncentrācijas risks</i>		
<i>valūtu nesakrītības koncentrācijas risks</i>		
<i>nodrošinājuma koncentrācijas risks</i>		
Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks		
Likviditātes risks		
Pārējie riski, t.sk.:		
<i>reputācijas risks</i>		
<i>stratēģijas un biznesa risks</i>		
<i>citi riski*</i>		
Kapitāla rezerve		
Diversifikācijas efekti		
Kopā		

Bankas rīcībā esošā kapitāla apmērs

	Pašu kapitāls	Bankas kapitāla definīcija
1. līmeņa kapitāls		
2. līmeņa kapitāls		
3. līmeņa kapitāls		
Papildu kapitāla elementi		
Kopā		

Kapitāla iztrūkums/pārpalikums saskaņā ar bankas novērtējumu *(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes 28.01.2011. normatīvajiem noteikumiem Nr. 11, kas stājas spēkā 05.02.2011.)*

* Banka iekļauj risku uzskaitījumu atbilstoši bankas lietotajai risku klasifikācijai.